

У творчості Володимира Бровченка таким Божим храмом виступає Вищанський степ.

У доробку Володимира Яковича – 35 книг. Але вершина його таланту – збірки „христовоздвиженського” ряду, видані за останні кільканадцять років – „За тиждень до Воскресіння” (1992), „Страсний четвер” (1993), „Повернення Богородиці” (1999), „Презентація з молитвою” (2003), „Перед Покровом” (2006) та його новозаповітне „п’ятикнижжя” „Німби над вишнями” (2007).

І як тут не погодитися з Сергієм Ткаченком: ці твори дають нам право розглядати книги Володимира Бровченка в одному реєстрі з творчістю Василя Симоненка, Григора Тютюнника, Василя Стуса – письменників з яскраво вираженою *пророкою* функцією слова, письменників, що були речниками від Бога.

ЧЕРНІГІВСЬКЕ СУЗІР'Я ГАЛАКТИКИ „ЯТРАНЬ”

Ось і побачило світ восьме число літературно-мистецького і громадсько-політичного часопису творчих сил глибинної України – журналу „Ятрань”. Це – єдине таке видання в нашій державі. Унікальність часопису в його прагненні підтримати та об’єднати талановитих письменників, які мешкають у різних регіонах України.

Редагує журнал відомий письменник та перекладач Сергій Ткаченко, котрий працює у Секретаріаті ООН в Нью-Йорку. Попри важливу дипломатичну роботу, Сергію Івановичу вдається успішно виконувати справді подвижницьку і благородну справу – випускати „Ятрань”.

Нинішнє число журналу для чернігівців особливе, адже цього разу тут представлено твори семи письменників Придесення та репродукції картин надзвичайно обдарованого художника Сергія Поляка, який трагічно загинув у 19 років.

Власне, такій публікації посприяла співпраця Сергія Ткаченка та подружжя Сергія і Тетяни Дзюби. Пані Тетяна запропонувала справді цікавих авторів з Чернігівщини, а потім, разом із Сергієм Дзюбою, підготувала тексти. Таким чином, у часописі представлено прозу Михася Ткача, Валентини Мастерової і Лілії Бондаревич (її новелу „Пончо” переклав з білоруської Сергій Дзюба), есей Костя Москальця, наукову статтю Наталії Коцюбинської, поезію Сергія Дзюби та інтерв’ю з Тетяною Дзюбою, яке записала журналістка Валентина Громова. Також Тетяна Дзюба написала матеріал про художника Сергія Поляка.

Але, крім цього, у восьмому номері журналу вміщено поетичні добірки наших земляків – прекрасного мистецького подружжя Миколи Ткача та Надії Данилевської, які, хоч і мешкають у столиці, але часто бувають на Придесенні, беруть участь у багатьох наших літературно-мистецьких святах та презентаціях. У 2007-ому в Чернігові їм урочисто вручили премію імені Михайла Коцюбинського.

Звісно, це число „Ятрані” містить і немало інших талановитих публікацій. У першу чергу мою увагу привернула стаття Сергія Ткаченка „Це священне слово – Соборність”. „Вже з V-VI ст. н. е., коли розпалась слов’янська єдність і почав формуватися український народ, уже від наших найперших зафіксованих історією державних утворень – Антського царства, держави Кия, Щека й Хорива, Київської Русі, Українського королівства Данила Галицького, Козацької держави, Гетьманщини – і аж до Української Народної Республіки і наших днів, найважливішим нашим питанням було питання *соборности* українських земель, – пише автор. – Висловлений у „Слові про Ігорів похід” заклик до об’єднання князів перед загрозою експансії Степу – актуальний і зараз... Одне з найважливіших

завдань українського державотворення – повернути украдену у нас духовну спадщину Київської Русі: давню *назву* нашого народу, його *історію* і *святині*... Наша найголовніша мета – завершити процес консолідації історичного буття українців, розпочатий Тарасом Шевченком і продовжений Михайлом Грушевським, зліквідувати „дефект головного дзеркала” (Ліна Костенко). Як тут не погодитися з письменником!

Цікавими є і поезії Сергія Ткаченка, а також подорожні нотатки пана Сергія та його брата Всеволода „Від княжого Трубайла – до козацької Малої Висі”. Відкрила я для себе й нові імені – самобутніх письменників з Луганщини, Слобожанщини, Кіровоградщини, Галичини.

Схвилювали мене глибокі та пророчі вірші знаного поета-патріарха Володимира Бровченка з його книги „Німби над вишнями”. Привернули увагу поезії Миколи Мірошніченка, Олександра Шарварка, Івана Гайворона, Петра Осадчука, Анни Багряної, Марії Якубовської, Антоніни Остролуцької та Лілії Золотоноші, проза Романа Дідули і Володимира Ткаченка.

Один із найсильніших розділів у „Ятрані” – переклади. Про незабутнього Анатолія Перепадю пише Тарас Марусик. Тут же вміщено і блискучі переклади пана Анатолія з Петрарки. Всеволод Ткаченко друкує свої переклади з Беранже, Сергій Борщевський знайомить нас із шедеврами іспанської поезії, Дмитро Чистяк перекладає з французької, а Валерія Богуславська – Марину Цветаєву.

Не залишають байдужими і репродукції картин Володимира Євтушевського та килимові ляльки Олександри Пренко. Взагалі „Ятрань” має чудовий дизайн, журнал справді приємно тримати в руках. Звісно, це – прекрасний подарунок для будь-якої освіченої людини, котра цікавиться сучасним літературним процесом.

Тому чернігівці із задоволенням побували у Києві, в Фонді культури – на творчому вечорі Сергія Ткаченка, який із великим успіхом відбувся за участю багатьох відомих письменників – зокрема, виступав Герой України Борис Олійник, а вів свято Шевченківський лауреат Леонід Череватенко. Було представлено нову книгу Сергія Ткаченка „Сходження” (про видатного українського поета Володимира Бровченка) та восьме число журналу „Ятрань”. Президент Чернігівського інтелектуального центру Сергій Дзюба урочисто вручив Сергію і Всеволоду Ткаченкам Міжнародну літературну премію „Тріумф” – за значний внесок у пропаганду української літератури та випуск часопису „Ятрань”. Також брати Ткаченки отримали Міжнародну премію імені Григорія Сковороди „Сад божественних пісень”: Сергій – за книги „Сповідь правнука сільського писаря”, „Ужинок осіннього поля”, „Храм Дани” і „Сходження” та публікації в журналі „Ятрань”, а Всеволод – за переклади останніх років.

А невдовзі після презентації у Києві брати Ткаченки завітали до Чернігова, де в музеї Коцюбинського зустрілися з літераторами, науковцями і журналістами. Сергій Ткаченко представив одразу всі свої книжки (він побував на Придесні вперше) та часопис „Ятрань”. Розмова вийшла надзвичайно приємною і невимушеною. Схвилювала й зустріч фундаторів „Ятрані” з батьками художника Сергія Поляка – Федором Олександровичем та Софією Гаврилівною. Потім співробітник музею Коцюбинського Тетяна Проніна влаштувала екскурсію, яка неабияк зацікавила гостей. Особливо їм запам’яталися будинок класика та дивосад родини Коцюбинських. Записавши велику передачу на обласному радіо на прохання журналістки Валентини Громової, Сергій та Всеволод Ткаченки до пізнього вечора захоплювалися давніми пам’ятками архітектури Чернігова у супроводі Сергія і Тетяни Дзюби та Федора Поляка.

Наприкінці зустрічі гості домовилися про подальше співробітництво з талановитими чернігівськими письменниками та художниками. Отож попереду – нові цікаві публікації!